

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

KÖZGAZDÁSZTANÁR

részidős (levelező) mesterszak

Mintatanterv, előtanulmányi rend, szakhaladási útmutató

Budapest, 2016. június 1

Tartalomjegyzék

Alapadatok	3
Rövid szakleírás	3
Míntatantervi jelölésrendszer	3
Míntatanterv	5
Kötelezően és szabadon választható tantárgyak	5
Szakmai gyakorlat (összefüggő nevelési – oktatási gyakorlat)	6
Szakedolgozat tantárgyak és a szakdolgozat leadása	7
Előtanulmányi rend	7
Preferálandó tantárgyak.....	8
Végbizonyítvány (abszolutórium)	9
Záróvizsga	9
Nyelvvizsga követelmények.....	9
Sarokszabályok – NFTV és TVSZ alapján – a hallgatói az állami ösztöndíjas képzési forma, illetve a hallgatói jogviszony fenntartásához	9
Tudásfejlesztés, tudásbővítés, tehetséggondozás	10
Továbbtanulás	11

Alapadatok

Végzettségi szint: mesterfokozat

Tagozat: részidős (levelező)

Finanszírozási forma: állami ösztöndíjas / önköltséges

Képzési idő: 4 félév

Rövid szakleírás

A közgazdásztanárok pedagógiai tanulmányaik során megújított pedagógiai-pszichológiai ismeretanyag mellett megismerkednek a szakképzés különböző szintjeinek, formáinak, illetve ezek sajátos igényű tanításának módszereivel, a közoktatási és a vállalati oktatás folyamatának jellemzőivel, a pedagógiai kutatás módszereivel.

A pedagógiai-pszichológiai kompetenciákon túlmenően a képzésen végzettek a választott szakirányhoz (elméleti gazdaságtan, kereskedelem és marketing, pénzügy és számvitel és vállalkozási ismeretek) szükséges szakmai tudással, szakmai képességekkel és a szakmai szerepvállaláshoz szükséges gyakorlati készségekkel és attitűdökkel is rendelkeznek.

A BME Tanárképző Központja a szakmai tanárképzés országosan legjelentősebb intézménye. A magas szintű szakmai elméleti és gyakorlati oktatás keretében folyó tanári tevékenységeken túl, megtalálhatják helyüket a szakképzési rendszerek intézményei szervezésében, a vállalati humán erőforrások fejlesztésében, valamint a felnőttképzési munka irányításában és a szakképzés tananyagának folyamatos korszerűsítésében.

Mintatantervi jelölésrendszer

Tantárgy típusa

- K:** kötelező tantárgy
- KV:** kötelezően választható tantárgy
- V:** szabadon választható tantárgy
- KR:** kritériumkövetelmény
- ZV:** záróvizsgatárgy

Heti óraszám

Heti óraszám = előadás óraszám + gyakorlat óraszám + laboratórium óraszám

Számonkérés módja

- v:** vizsga
- zsz:** zárószigorlat
- f:** (fél)évközi jegy

Kreditérték

A tanulmányi mértékegység, amely a tantárgy ismereteinek elsajátításához, a követelmények teljesítéséhez szükséges becsült idővel arányos mutatószám.

Jelölési példa

Példa: Neveléstan K – 3/f/3

Jelentése: Kötelező tantárgy, heti 3 kontaktórással, félévközi teljesítésű, 3 kredites.

Egyéb megjegyzések a mintatantervhez

A mintatanterv a javasolt haladási ütemet tartalmazza a szakmai tartalom és a kreditrendszer követelményeit figyelembe véve. A tanulmányok folytatásának keretét, lehetőségeit és előírásait a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, valamint a szakra és a tantárgyakra vonatkozó leírások fogalmazzák meg.

A képzés során a tantárgyak egy része egymásra épül, bizonyos tantárgyak felvételéhez szükséges egy vagy több tantárgy korábbi teljesítése. Az előkövetelmények teljesítését a szak előtanulmányi rendje szabja meg.

A mintatanterv és az előtanulmányi rend szerinti haladás az órarendtervezés szempontjából is indokolt, mivel a félévek órarendje tanévenként ugyanazon szerkezetben készül. Így az ajánlott haladástól való eltérések – a későbbi tantárgyfelvétel során – nem várt ütközéseket okozhatnak, továbbá figyelembe kell venni, hogy a tantárgyak többsége nem mind a két félévben indul.

Mintatanterv

Tantárgyak megnevezése	Típus	ZV	1.	2.	3.	4.
1. félév						
<i>Szakmai alaptárgy I.</i>	K		2/v/3			
<i>Szakmai alaptárgy II.</i>	K		2/f/3			
Gazdaság és szakképzés	K		4/f/3			
<i>Szakirányú szakmai tárgy I.</i>	KV		4/v/5			
<i>Szakirányú szakmai tárgy II.</i>	KV		4/v/5			
<i>Rendszerelmélet</i>	K		4/v/4			
Pszichológia I.	K		3/f/3			
Neveléstan	K		3/f/3			
Szabadon választott tárgy I.	V		2/f/2			
2. félév						
<i>Szakirányú módszertan I.</i>	KV	ZV		3/f/4		
<i>Szakirányú szakmai tárgy III.</i>	KV			3/f/4		
<i>Szakirányú szakmai tárgy IV.</i>	KV			3/v/4		
Pszichológia II.	K			3/v/3		
Művelődéstörténet	K			2/v/3		
Oktatáselmélet	K	ZV		3/v/4		
Pedagógiai projekt	KV			3/f/3		
Pedagógiai gyakorlat	K			3/f/3		
Szabadon választott tárgy II.	V			2/f/2		
3. félév						
<i>Szakirányú módszertan II.</i>	KV	ZV			3/v/5	
<i>Szakirányú szakmai tárgy V.</i>	KV				3/v/4	
Digitális pedagógia	K	ZV			3/v/4	
<i>Módszertani projekt</i>	KV				3/v/3	
Pedagógiai kutatás módszertan	K				3/f/3	
Szakmai kommunikáció	K				2/f/3	
Szabadon választott tárgy III.	V				2/f/2	
Szakdolgozati szeminárium	KV				3/f/5	
<i>Zárószigorlat</i>	KR				0/zsz/0	
4. félév						
Összefüggő nevelési – oktatási gyakorlat	K					18 /v/30
Szakdolgozat	KR	ZV				2/a
Összesen			28/4v/31	25/4v/30	22/4v/29	20/1v/30

Megjegyzés: A szakmai alaptárgyak és a szakirányú szakmai tárgyak tanári szakirányonként differenciáltan, a szaktanszékekkel együttműködve kerülnek kiírásra, külön-külön tantervi hálóban.

Kötelezően és szabadon választható tantárgyak

A kötelezően választható (KV) tantárgyak körébe két tantárgytípus tartozik: a.) A tantárgy kötelezően teljesítendő: a választás a tematikára, a szakmai feldolgozásra vonatkozhat például: Pedagógiai gyakorlat vagy a Szakdolgozat. b.) A blokk tantárgya egy

tantárgycsomagból kötelezően választandó, és a tantárgycsomagon kívüli tárgyakkal nem helyettesíthető.

A szabadon választható (V) tantárgyak körébe elvileg a kar, illetve az egyetem összes tantárgya beletartozik, de a képzés jellegéből fakadóan a tanszék által ajánlott csomagból célszerű választani. Ezekből 6 kreditértéket kell teljesíteni.

A képzés kötelező vagy a kötelezően választandó tantárgyainak tematikájával a szabadon választott tantárgyak nem ütközhetnek.

A KV és V tantárgyak a tanulmányok során bármikor – a mintatantervben jelölnél korábban vagy később is – teljesíthetők. A mintatanterv szerinti haladás és a félévi kötelező kredit-kiméret megszerzése érdekében azonban javasolt a mintatanterv félévében felvenni ezeket a tantárgyakat is.

Megjegyzés: A kötelezően választható tantárgyak esetleges többletteljesítése beszámítható a szabadon választható tantárgyak kreditszámba.

Szakmai gyakorlat (összefüggő nevelési – oktatási gyakorlat)

Az adott szakképzettség területén közoktatási intézményben és felnőttképző intézményben a megbízott vezetőtanár és a felsőoktatási szakember folyamatos irányítása mellett végzett összefüggő, a képzés utolsó félévében folyó egyéni szakmai gyakorlat (min heti 2-5 óra tanítás).

A gyakorlathoz kapcsolódik a felsőoktatási intézményben meghatározott időközönként tartott csoportos, ill. egyéni konzultáció. A hallgató és felsőoktatási tanárképző szakember konzultációs kapcsolatához igénybe vehetőek az elektronikus kommunikáció eszközei is.

A hallgató a megbízott vezetőtanár (mentor) segítségével összeállítja gyakorlati tervét, amelyet a felsőoktatási intézményben a konzultációt vezető oktatóval is egyeztet. A gyakorlat a szakképzésnek az intézményben előforduló különböző formáját, területét, tevékenységét érinti (többek között: elméleti órák, laboratóriumi gyakorlatok, szakmai gyakorlatok, szakmai versenyek, vizsgák, rendezvények, kapcsolattartás a munka világának képviselőivel, a céges gyakorlóléhelyekkel, kamarákkal, kapcsolattartás a szülőkkel, részvétel pályázatok összeállításában és pályázati projekteknél stb.). A részletes gyakorlati tervét a konzultációt vezető oktatóval történő egyeztetés után a képzés gesztor tanszéke elfogadja.

A gyakorlati terv megjelöli az ún. Zárótanítás időpontját és helyszínét. Ezen a vezető tanáron és a gyakorlóléhely képviselőjén kívül a felsőoktatási intézmény képviselője is részt vesz, és közösen értékeli a jelölt tevékenységét.

A hallgató a gyakorlat során összeállítja a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló, és a szakdolgozat témájához kapcsolódó munkájának portfólióját.

A portfólió összeállításának főbb lépései

- Az intézmény pedagógiai programjának megismerése
- A választott szakmai tantárgyhoz kapcsolódó tanterv tanulmányozása
- A tantárgyhoz tartozó tanmenet vizsgálata, kapcsolódási pontok kiválasztása
- Az oktatási folyamat megtervezése, elkészítése, bemutatása
- Az oktatási folyamat megszervezése a vezető szaktanár felügyelete alatt
- A tervezett tanítási órákra való felkészülés
- A tervezett tanítási órák megtartása, a vezető szaktanár folyamatos jelenléte mellett
- A féléves oktatási tevékenység értékelése, elemzése

Szakedolgozat tantárgy és a szakdolgozat leadása

A szakdolgozat elkészítése a 4. vagy 3. félévben történik, amit a tanszéki belső konzulens végig figyelemmel kísér. Alapvetően ebben a szakaszban a hallgatótól önállóságot várunk el. A félév során háromszor van lehetősége egyénileg konzultálni a belső tanszéki témavezetőjével, valamint kiscsoportos kötelező prezentációk vannak a félév során, amelyeknek a célja a hallgató szakdolgozat készítésének nyomon követése és hasznos javaslatokkal történő segítése. A Szakedolgozat tantárgyon a hallgató érdemjegyet szerez.

A képzés, illetve a tanárszak képzésének zárásaként szakdolgozatot kell készíteni, elfogadtatni, végül a záróvizsgán megvédeni. A szakdolgozat készítés célja annak igazolása, hogy: a hallgató elsajátította a képzés során az új tudást; képes a tanult fogalmak, struktúrák szerint gondolkodni; a tanult elveket, eljárásokat, módszereket alkalmazni; rendelkezik azokkal a pedagógiai, szakmai, kommunikációs, szociális és gyakorlati kompetenciákkal, amelyek az eredményes szakmai tanári tevékenység végzéséhez szükségesek. A szakdolgozat része a fentebb említett portfólió elkészítése is.

Az – abszolutórium megszerzése után – leadott szakdolgozatokat bírálók értékelik. Majd a hallgató a szakdolgozatára a záróvizsgán kap érdemjegyet, amely a diploma minősítésbe számít bele. A szakdolgozatot két bíráló értékeli. A szakdolgozat végső érdemjegyet – a bírálatok és a védés alapján – a záróvizsgán állapítják meg.

Előtanulmányi rend

Bemeneti pedagógiai-pszichológiai előkészítés

A közgazdász tanár mesterszak esetén a bemenethez szükséges 10 kreditnyi pedagógiai-pszichológiai előkészítés – amennyiben a hallgató ezt a felvétélkor még nem teljesítette – a BME-n a kötelező és a szabadon választható tantárgyak keretében a tanulmányokkal párhuzamosan is megszerezhető (illetve más intézményből beszámítással vagy pótlással is teljesíthető). (A modul teljesítése alól tehát mentesítettek mindazok, akik a korábban megszerzett okleveles közgazdász tanári illetve műszaki tanári végzettséggel, szakképzettséggel rendelkeznek.)

Az alapképzésbe beépülő, a tanári felkészítést megalapozó pedagógiai-pszichológiai modul tantárgyszerkezete az alábbi táblázatban látható. A modul két kötelező és három kötelezően választható tárgyból épül fel. (A tantárgyak megtalálhatóak a BME GTK APPI által az egyetemi karok számára ajánlott kötelezően választható, ill. szabadon választható tantárgyak csoportjában.)

Tantárgyak megnevezése		Típus	Jelleg	1.	2.	3.
1. félév						
Pedagógia		K	Pedagógia	2/v/2		
<i>Kötelezően választható Psichológiai blokk</i>		KV	Pszichológia	2/f/2		
Összes félévi				4/1v/1f/4kr		
2. félév						
Pszichológia		K	Pszichológia		2/v/2	

<i>Kötelezően választható Pedagógiai blokk</i>		KV	Pedagógia		2/f/2	
Összes félévi					4/1v/1f/4kr	
3. félév						
<i>Kötelezően választható Pedagógiai blokk</i>		KV	Pedagógia		2/f/2	
Összes félévi					2/0v/1f/2kr	
Összesen					10/2v/3f/10kr	

Megjegyzés: A kötelezően választható tantárgyak listája az egyes félévek elején kerül kiírásra.

Előtanulmányi rend

A közgazdász tanár mesterszak részidős (levelező) képzés. Az egyes évfolyamoknak meghatározott és különböző konzultációs heteken, illetve napokon kell megjelenni és teljesíteni az óralátogatást, a feladatokat. Ebből fakadóan a mintatantervi haladásnak különösen fontos szerepe van, mivel az esetleges elmaradó tantárgyi teljesítések pótlása nehéz, de főleg időigényes feladat. Ez a megállapítás az összes tantárgyra, illetve tantárgytípusra érvényesíthető.

A kötelező (K) tantárgyak teljesítése a mintatantervben előírtak szerinti sorrendben javasolt, mivel így biztosítható a szakmailag legjobb, az időben ütemes és előtanulmányi rend szerinti haladás.

Tantárgyak megnevezése	Előtanulmányok
Pszichológia 2.	Pszichológia 1.
Digitális pedagógia	Oktatáselmélet
Pedagógiai kutatás módszertan	Rendszerelmélet
Szakdolgozati szeminárium	Gazdaság és szakképzés, Módszertani projekt, legalább 4 Szakirányú szakmai tárgy teljesítése
Szakirányú módszertan 2.	Szakirányú módszertan 1.
Pedagógiai gyakorlat	Neveléstan
Összefüggő nevelési-oktatási gyakorlat	A közgazdász tanári mesterszak tanulmányi előírásainak teljesítése, kivéve a szakdolgozat elkészítése

Preferálandó tantárgyak

A Közgazdász tanár MA mesterszak szakirányok képzésének gerincét a kötelező, kötelezően és szabadon választható pedagógiai, pszichológiai, módszertani elméleti és gyakorlati tárgyak alkotják, amelyekre alapozva lehet elvégezni a szakmai gyakorlatot, vagyis az összefüggő nevelési-oktatási gyakorlatot.

A pedagógiai, pszichológiai, módszertani tárgyak képezik a tanári zárószigorlat tartalmát. A zárószigorlat: a szakmai-diszciplináris egység és a pedagógiai-pszichológiai egység komplex vizsgája. A zárószigorlat során az adott tanári szakirányon megszerzett szakmai ismeretek és a

szakmódszertan tudás alkotó alkalmazását, a gyakorló félévben való felhasználhatóságát, az egy-egy OKJ-s terület vonatkozásában szükséges szintetizálására és specializációra való alkalmasságot kell bizonyítania a hallgatónak. Ennek megfelelően csak zárószigorlat eredménye s letétele után bocsátható a hallgató gyakorló félévre. A zárószigorlat tételei komplex módon összesítik, és magukban foglalják a szakmai-diszciplináris egység és a pedagógiai-pszichológiai egység anyagait. A tételek szakirányonként külön készülnek, és ezek egymástól független, önálló tételsort alkotnak. Így a zárószigorlat integrált módon vizsgálja a szakiránynak megfelelő szaktárgyi és a szakmódszertani felkészültséget. A zárószigorlat lebonyolítására az 1-2. vagy az 1-3. félév összes tárgyainak teljesítése után kerülhet sor.

Végbizonyítvány (abszolutórium)

A hallgató a mintatantervben foglalt összes tanulmányi kötelezettségének teljesítése – a mintatanterv szerinti 120 kredit megszerzése – után megkapja a tanulmányok lezárását igazoló végbizonyítványt (abszolutóriumot). Ez a bejegyzés, illetve dokumentum – és az elfogadott szakdolgozat megléte – jogosítja fel a hallgatót a záróvizsga megtételére.

A hallgatói jogviszony – függetlenül a záróvizsga letételétől – a képzés befejezését követő első záróvizsga időszak utolsó napján megszűnik.

Záróvizsga

Tanári záróvizsga: A tanári záróvizsga az abszolutórium megszerzését követően tehető le. A tanári záróvizsga részeként a hallgató bemutatja és elemzi tanári szakdolgozatát és ennek részeként az elkészített portfóliót.

A záróvizsga szóbeli felelet tételeit előre megkapják a hallgatók. A vizsga előtt 30 perccel a hallgatónak ki kell húznia egy tételt, és azt írásban ki kell dolgoznia. Majd a bizottság előtt szintén 30 perc áll rendelkezésére, hogy bemutassa alkalmasságát és felkészültségét. Ebben az időegységben mutatja be 15 perces prezentáció formájában a diplomamunkáját a záróvizsga bizottságnak, illetve szóban kifejti a tételt.

A tanári oklevél minősítését a szaktárgyi-diszciplináris zárószigorlat és a tanári záróvizsga érdemjegyének átlaga képezi.

Nyelvvizsga követelmények

A közgazdásztanár mesterszak nyelvi követelménye egy államilag elismert, legalább középfokú C típusú nyelvvizsga, illetve ezzel egyenértékű nyelvvizsga letétele szükséges.

Sarokszabályok – NFTV és TVSZ alapján – a hallgatói az állami ösztöndíjas képzési forma, illetve a hallgatói jogviszony fenntartásához

A tanulmányokra vonatkozó mindenkor alapvető szabályokat a Nemzeti felsőoktatási törvény paragrafusaira épülve a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg. A legfontosabb alapszabályok – sarokszabályok –, amelyek a tanulmányok idejét, valamint a hallgató minimum-teljesítményét előírják, a következők:

- Átsorolás állami ösztöndíjas formáról önköltségesre:
  - a hallgató két (utolsó) aktív féléve során nem éri el a 36 teljesített kreditet; vagy

- a hallgató súlyozott tanulmányi átlaga nem éri el (társadalomtudományi képzési területen) a 2,50-öt; vagy
- a hallgató képzési ideje túlnyúlik a képzési idő másfélszeresén (jelen esetben 6 féléven).
- Elbocsátás:
  - a hallgató súlyozott tanulmányi átlaga a beiratkozást követő második aktív félév végén nem éri el a 2,50-öt; vagy
  - a hallgató az utolsó három aktív félévében nem szerzett legalább 20 kreditet; vagy
  - a hallgató egy adott tantárgyat a 6. vizsgalehetőség után sem teljesítette; vagy
  - a hallgató egy adott tantárgyat 6 alkalommal való felvétele után sem teljesítette.
  - a hallgatónak egymás után kettőnél több passzív féléve lenne; vagy
  - a hallgató a képzést a képzési idő kétszerese (jelen esetben 8 félév) alatt nem teljesítette.

A fentiek részleteit, illetve további szabályokat TVSZ tartalmazza, itt csak a legfontosabb alapszabályokat emeltük ki (amik időközben esetleg változhatnak is).

Gyakorlati szempontból alapvető és visszatérő sarokszabálynak tekinthető az, hogy az egyes tantárgyak meghirdetését, leírását, a teljesítéséhez kötött feltételeket stb. a konkrét tantárgyat oktató intézet, tanszék előírásai szabályozzák. Egy tantárgy felvételekor ezek tanulmányozása elengedhetetlen. Ezeket a leírásokat tartalmazzák a Tantárgyi adatlapok.

Figyelem! Jelen szakhaladási útmutató az érvényes mintatanterv, előtanulmányi rend és a kapcsolódó szabályok szerint készült. Ez a tájékoztató segítséget nyújt abban, hogy tanulmányait tervszerűen és sikeresen folytassa. Felhívjuk figyelmét, hogy a jövőben lehetséges törvényi, rendeleti szabályozók esetleg módosíthatják a jelen útmutatóban leírtakat. Az esetleges módosításokról a tanulmányai során jelzést kap, hogy ezek a mintatanterv szerinti teljesítésében ne okozzanak problémát.

Tudásfejlesztés, tudásbővítés, tehetséggondozás

A BME GTK-n két kari szakkollégium működik: a 2007-ben alakult gazdaság és társadalomtudományi területen működő Liska Tibor Szakkollégium és a 2012-ben alakult társadalom, kommunikáció és médiatudományi területen működő KommOn Kommunikációs Szakkollégium. Továbbá sok GTK-s hallgató tagja az egyetemi EHK-hoz tartozó Management Szakkollégiumnak, amelyben a GTK-s hallgatók évek óta vezetői szerepet is vállalnak.

A BME GTK több mint 70 európai felsőoktatási intézménnyel kötött Erasmus+ hallgatói és oktatói/szakmai mobilitási szerződést. A korábbi Erasmus program keretében az elmúlt években több száz hallgató utazott ki, illetve közel ugyanennyi érkezett a karra. A legtöbb hallgató Németországba, Olaszországba, Ausztriába, Portugáliába és Spanyolországba jelentkezett, míg sokan érkeznek Franciaországból, Németországból, Spanyolországból és Portugáliából.

A GTK az egyetemi előírásokkal összhangban szigorú pályázattási rendszert alkalmaz évek óta, melyben domináns részt képez a tanulmányi és szakmai munka (TDK, Szakkollégium).

A hallgatóknak lehetőségük van az őszi félévekben megrendezett Tudományos Diákköri Konferencián részt venni.

A Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar egyik fontos eseménye az évente megrendezett TDK-konferencia. Rendezvényeinkkel a hallgatóknak olyan fórumot kívántunk és kívánunk biztosítani, amelyen a tudományos munka felé tett első lépéseiről számolhatnak be. A hallgatóktól és így a benyújtott dolgozatoktól azt várjuk el, hogy a szerzők a hivatalos tananyagon túl foglalkozzanak a választott témával. Ez egyrészt az alkalmazott módszertanban jelenik meg, másrészt pedig a témaválasztásban, amikor az oktatás során csak érintőlegesen tárgyalt kérdéseket vizsgálják meg alaposabban vagy a megtanult ismeretek birtokában a tantermi foglalkozásokban nem szereplő problémaköröket veszik bonckés alá. A TDK-dolgozatok szerzőit oktatók segíti munkájukban, ebből az együttműködésből számos esetben később diplomamunka is születik.

A tanszék speciális szakmai programjaiban való részvétel: APPI Klub, VLL Labor, azaz a Képi Tanulás Műhelye (ezek programjairól és időpontjairól a tanszék honlapján talál bővebb információkat).

Továbbtanulás

A képzés sikeres befejezését követő továbbtanulási lehetőségek: a doktori képzésben, vagy szakirányú továbbképzés keretében, például a közoktatási vezető-, vagy a tanszék egyéb szakirányú továbbképzésében való részvétel.